

PROGRAM POMOCY ŚRODOWISKOM POPEGEEROWSKIM

I. Cel programu

Pomoc środowiskom popegeerowskim poprzez udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej gminom i spółdzielniom, które przejęły albo przejmą nieodpłatnie z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa zamieszkałe lokale oraz budynki i urządzenia infrastruktury technicznej wraz z ciążącymi dotychczas na Agencji obowiązkami związanymi z tymi obiektami, bez uprzedniego doprowadzenia ich do należytego stanu technicznego.

II. Podstawa prawna

Podstawą prawną do udzielania przez Agencję bezzwrotnej pomocy finansowej jest rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2009 r. w *sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych oraz gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa* (Dz. U. Nr 52, poz. 429).

Procedurę udzielania pomocy określa zarządzenie Prezesa Agencji nr 14/2004 z 5 października 2004 r. w *sprawie warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Agencję Nieruchomości Rolnych*, które zostało zmienione zarządzeniem Prezesa Agencji nr 35/08 z 29 października 2008 r.

III. Beneficjenci

Zgodnie z § 7 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia beneficjentami bezzwrotnej pomocy finansowej mogą być:

- gminy i spółdzielnie mieszkaniowe, które nieodpłatnie przejęły od Agencji domy lub lokale mieszkalne i budynki gospodarcze wraz z przynależnym gruntem, na podstawie art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa,
- gminy i spółdzielnie utworzone przez nabywców lokali mieszkalnych z Zasobu WRSP w celu administrowania budynkami mieszkalnymi, które przejęły od Agencji grunty zabudowane obiektami infrastruktury technicznej towarzyszącej budynkom mieszkalnym wraz z mieniem niezbędnym do korzystania z tej infrastruktury, na podstawie art. 44 ww. ustawy,

- gminy, którym Agencja przekazała majątek wraz z niezbędnymi gruntami, służący wykonywaniu innej działalności niż gospodarcza, w szczególności obiekty socjalne, kulturalne, sportowe, oświatowe i ochrony zdrowia, na podstawie art. 48 ww. ustawy.

IV. Warunki i zakres pomocy

1. Bezzwrotna pomoc finansowa, udzielana przez Agencję, może dotyczyć wyłącznie zadań inwestycyjnych (remontowych) polegających na:
  - remoncie lub przebudowie budynków, lokali, obiektów infrastruktury technicznej, w tym przejętych dróg osiedlowych, których udokumentowany stan w momencie przekazania potwierdza konieczność dokonania remontu lub przebudowy, a także podłączeniu przekazanych budynków, lokali i infrastruktury technicznej do istniejącej lub budowanej gminnej infrastruktury technicznej oraz
  - budowie budynków, lokali i infrastruktury technicznej wyłącznie wówczas, gdy budowa ta ma zastąpić nieodpłatnie przekazane obiekty, których remont jest już nieuzasadniony ekonomicznie, a w wypadku budowy, która miałaby rozszerzyć krąg usługobiorców, to jedynie w części odpowiadającej potrzebom nieruchomości, które były lub są nadal w Zasobie i pozostałych dotychczasowych usługobiorców.
2. Decyzje w sprawie udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej podejmuje dyrektor oddziału terenowego na pisemny wniosek beneficjenta lub z własnej inicjatywy po zasięgnięciu opinii przedstawicieli reprezentujących środowisko byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej.
3. Udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej w kwocie przekraczającej 300 tys. zł na cele określone w § 2 ust. 1 pkt 1 zarządzenia tj. na pomoc beneficjentom wymienionym w niniejszym Programie, wymaga zgody Prezesa Agencji. Dyrektor oddziału terenowego udziela bezzwrotnej pomocy finansowej w ramach limitu posiadanego w planie finansowym Zasobu.
4. Decyzja winna być poprzedzona pisemną oceną jej celowości, przeprowadzoną na podstawie informacji uzyskanych zarówno od beneficjenta, jak i z innych, dostępnych źródeł, uwzględniającą w szczególności:
  - możliwości finansowe wynikające z planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,

- możliwość zastosowania innych form finansowania lub wsparcia finansowego przedsięwzięcia zarówno przez Agencję jak i beneficjenta,
  - udziału beneficjenta i innych podmiotów w sfinansowaniu przedsięwzięcia.
5. Szczegółowe warunki udzielenia i wykorzystania bezzwrotnej pomocy finansowej określa umowa pomiędzy Agencją i beneficjentem zawierana przed rozpoczęciem przedsięwzięcia. W umowie należy określić w szczególności:
- szczegółowy opis przedsięwzięcia oraz koszt jego realizacji, udział Agencji i innych podmiotów w finansowaniu przedsięwzięcia,
  - harmonogram realizacji przedsięwzięcia objętego bezzwrotną pomocą finansową,
  - warunki przekazania przez Agencję środków finansowych, tj. formę płatności oraz kwoty i terminy wypłat, mające uzasadnienie w harmonogramie realizacji przedsięwzięcia, z zastrzeżeniem, iż przekazanie środków uzależnia się od:
    - potwierdzenia zrealizowania określonego etapu harmonogramu – przy przekazaniu transzy bezzwrotnej pomocy finansowej z tym, że przekazanie ostatniej transzy powinno być uzależnione od zrealizowania całego przedsięwzięcia, a w tym potwierdzenia przejęcia środków trwałych zakupionych w związku z realizacją przedsięwzięcia na stan środków trwałych beneficjenta,
    - spełnienia innych warunków, od których Agencja uzależnia swój udział w finansowaniu przedsięwzięcia,
  - formę i terminy potwierdzenia przez beneficjenta faktu zrealizowania całości lub określonego etapu przedsięwzięcia, łącznie z wyszczególnieniem rodzaju wymaganych dokumentów,
  - ostateczny termin rozliczenia otrzymanej bezzwrotnej pomocy finansowej, nie późniejszy niż 3 miesiące od daty zakończenia przedsięwzięcia, określonej w harmonogramie lecz nie dłuższy niż 3 lata od zawarcia umowy o udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej,
  - prawo Agencji do bezpośredniej kontroli, w tym kontroli finansowej, realizacji przedsięwzięcia oraz wglądu do dokumentacji beneficjenta w części dotyczącej przedsięwzięcia,
  - zobowiązanie beneficjenta do przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych przy wydatkowaniu bezzwrotnej pomocy finansowej,
  - okoliczności, w których Agencji przysługuje prawo odstąpienia od umowy i żądania zwrotu udzielonej bezzwrotnej pomocy finansowej w całości lub w części, w szczególności w przypadku, gdy środki nie zostaną wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, zgodnie z warunkami umowy, zgodnie z przepisami

ogólnymi, a w szczególności, gdy przy ich wydatkowaniu nie będą przestrzegane przepisy o zamówieniach publicznych,

- ewentualne inne roszczenia przysługujące Agencji z tytułu niewywiązania się beneficjenta z umowy,
- formy zabezpieczenia roszczeń Agencji w przypadku odstąpienia od umowy.

Rozliczenie bezzwrotnej pomocy finansowej następuje na podstawie udokumentowanych wydatków beneficjenta.

6. Stroną umowy nadzorującą jej wykonanie jest oddział terenowy. Biuro Prezesa prowadzi nadzór nad udzielaniem bezzwrotnej pomocy finansowej w kwocie przekraczającej 300 tys. zł.
7. Ewidencję zawartych umów, w formie rejestru, prowadzą oddziały terenowe. Rejestry te są przekazywane w okresach kwartalnych do Zespołu Finansowego. Kontrola realizacji bezzwrotnej pomocy finansowej prowadzona jest przez Zespół Kontroli Wewnętrznej.

V. Działania wspomagające realizację programu

1. Dokonanie przeglądu przez oddziały terenowe (filie) dotychczas zawartych umów nieodpłatnego przekazania nieruchomości Zasobu na podstawie art. 43 ust 2, art. 44 i art. 48 ustawy z punktu widzenia poprawności zawarcia tych umów oraz sporządzenie zestawienia nieodpłatnego przekazanego mienia z Zasobu WRSP, na remont, którego zgodnie z obowiązującymi przepisami Agencja będzie mogła udzielić dofinansowania, a ich nabywcy nie zwrócili się dotychczas z takim wnioskiem bądź zwrócili się, ale pomoc nie została jeszcze udzielona.
2. Dokonanie przeglądu przez oddziały terenowe (filie) nieruchomości Zasobu, które według oddziału (filii), będą mogły być zaoferowane, odpowiednio gminom albo spółdzielniom do nieodpłatnego przekazania, na podstawie art. 43 ust 2, art. 44 i art. 48 ustawy oraz sporządzenie harmonogramu działań niezbędnych do ich nieodpłatnego przekazania.
3. Upowszechnienie wśród gmin i spółdzielni, które przejęły lub mogą nieodpłatnie przejąć omawiane wyżej mienie z możliwością jednoczesnego otrzymania określonej bezzwrotnej pomocy finansowej zasad przejęcia i udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej, co powinno przyczynić się do zwiększenia zainteresowania nieodpłatnym

przyjęciem oferowanych nieruchomości na warunkach proponowanych przez Agencję. Oddziały terenowe (filie) przeprowadzą cykl szkoleń mających na celu wyjaśnienie, podmiotom potencjalnie mogącym ubiegać się o udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej, warunków i zasad jej udzielania.

4. Ewentualne podjęcie inicjatywy ustawodawczej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie propozycji zmiany brzmienia przepisu art. 44 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa celem umożliwienia nieodpłatnego przekazywania w tym trybie również infrastruktury technicznej niestanowiącej części składowej nieruchomości tj. np. urządzeń kotłowni i sieci wodno-kanalizacyjnych i ciepłowniczych, co umożliwi udzielenia przez Agencję bezzwrotnej pomocy finansowej w przypadku nieodpłatnego przekazania takiej infrastruktury bez uprzedniego doprowadzenia jej do należytego stanu technicznego.

VI. Szacunkowy koszt realizacji programu

Na realizację ww. programu bezzwrotnej pomocy finansowej gminom i spółdzielniom w latach 2009 - 2011 Agencja przewiduje zabezpieczenie w planach finansowych Zasobu środków wysokości ok. 180 mln zł (ca. 60 mln zł rocznie).

Plan finansowy Zasobu Własności Rolnej na 2009 r. przewiduje koszty bezzwrotnej pomocy finansowej w kwocie 66,5 mln zł, w tym: dla jednostek sektora finansów publicznych - 57,5 mln zł, a dla pozostałych jednostek - 7,5 mln zł.

Opracowano:

w ANR ZF